

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους
Διεύθυνση Σχεδιασμού και Υποστήριξης
Τμήμα Νομικής Υποστήριξης και Συμβουλών

Ταχ. Δ/ση : Λ. Θηβών 196-198, Αγ. Ι. Ρέντης
Ταχ. Κώδικας : 18233
Πληροφορίες : Σταυρούλα Μανωλάκου
Τηλέφωνο : 213-2125648
Email : egdix.gram@keyd.gov.gr

ΠΡΟΣ : Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Χαρ. Τρικούπη 6-10
10679 Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 2236/18.12.2024 Ερώτηση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου».

ΣΧΕΤΙΚΟ: Το υπ' αρ. 193167/19.12.2024 έγγραφο.

Σε απάντηση της εν θέματι Ερώτησης του βουλευτή, κ. Πέτρου Παππά, με θέμα «Ασάφεια και καταστροφικές συνέπειες για τους δανειολήπτες στον τρόπο υπολογισμού των επιτοκίων βάσει του άρθρου 9 παρ. 2 του Ν.3869/2010», για τα ζητήματα που τίθενται σε αυτές στο μέτρο που αυτά εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3869/2010, ως ισχύει «Η εξυπηρέτηση της οφειλής γίνεται με επιτόκιο που δεν υπερβαίνει αυτό της ενήμερης οφειλής ή το μέσο επιτόκιο στεγαστικού δανείου με κυμαινόμενο επιτόκιο που ίσχυε, σύμφωνα με το στατιστικό δελτίο της Τράπεζας της Ελλάδος κατά τον τελευταίο μήνα για τον οποίο υφίσταται μέτρηση, αναπροσαρμόζόμενο με επιτόκιο αναφοράς αυτό των Πράξεων Κύριας Αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή, σε περίπτωση καθορισμού σταθερού επιτοκίου, το μέσο επιτόκιο στεγαστικού δανείου για ανάλογη της ρύθμισης περίοδο, όπως ομοίως προκύπτει από το στατιστικό δελτίο της Τράπεζας της Ελλάδος, και χωρίς ανατοκισμό. Για τον προσδιορισμό της περιόδου τοκοχρεολυτικής εξόφλησης της οριζόμενης συνολικής οφειλής λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ύψος της οφειλής και η οικονομική δυνατότητα του οφειλέτη. Η περίοδος πάντως αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τα είκοσι (20) έτη εκτός αν η διάρκεια των συμβάσεων δυνάμει των οποίων χορηγήθηκαν οι πιστώσεις στον οφειλέτη ήταν μεγαλύτερη των είκοσι (20) ετών, οπότε ο Ειρηνοδίκης δύναται να προσδιορίσει μεγαλύτερη διάρκεια η οποία πάντως δεν υπερβαίνει τα τριάντα πέντε (35) έτη. Οι απαιτήσεις των πιστωτών ικανοποιούνται από τις καταβολές του

οφειλέτη με βάση την παρούσα παράγραφο κατά αναλογική εφαρμογή των άρθρων 974 επ. ΚΠολΔ.».

Συνεπώς, ως προκύπτει, σταθερά από τη σύνταξη του νόμου προβλεπόταν ότι η εξυπηρέτηση της οφειλής γίνεται με **επιτόκιο που δεν υπερβαίνει αυτό της ενήμερης οφειλής ή το μέσο επιτόκιο** σταθερού ή κυμαινόμενου δανείου σύμφωνα με το στατιστικό δελτίο της Τράπεζας της Ελλάδος κατά τον τελευταίο μήνα για τον οποίο υφίσταται μέτρηση. Επίσης, **για τον προσδιορισμό της περιόδου τοκοχρεολυτικής εξόφλησης της οριζόμενης συνολικής οφειλής λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ύψος της οφειλής, η οικονομική δυνατότητα του οφειλέτη και οι ρυθμιζόμενες δανειακές συμβάσεις.**

Εφόσον, επομένως, ο νομοθέτης του Ν.3869/2010 επέλεξε να προβλέψει ότι η οφειλή εξυπηρετείται με συγκεκριμένο επιτόκιο, είναι εύλογο να θεωρηθεί ότι ο εκτοκισμός της οφειλής αυτής, όπως παγίως γίνεται δεκτό σε περίπτωση οφειλής τόκων, συμβατικών ή νόμιμων, τόσο στο πεδίο του ιδιωτικού όσο και του δημοσίου δικαίου, θα γίνει με βάση υπολογισμού το σύνολο του οφειλόμενου ποσού.

Από δε την πρόβλεψη της ανωτέρω διάταξης ότι το πιστούμενο ποσό εκτοκίζεται με επιτόκιο, εκείνο της **ενήμερης οφειλής ή το μέσο επιτόκιο στεγαστικού δανείου με κυμαινόμενο επιτόκιο**, με βάση τα οποία συνάγεται περαιτέρω ότι ο εκάστοτε οφειλέτης λογίζεται ότι κάνει χρήση της συνολικής πίστωσης του κεφαλαίου, που οφείλει να καταβάλει σε δόσεις και ορίστηκε δια της δικαστικής απόφασης, και ως εκ τούτου ο υπολογισμός του τόκου θα πρέπει να γίνει τοκοχρεωλυτικός επί του συνόλου της χορηγηθείσας πίστωσης και όχι επί του εκάστοτε εξοφλούμενου μέρους αυτής. Είναι σαφές ότι ο νομοθέτης του Ν.3869/2010 εντάσσει τις υφιστάμενες δανειακές συμβάσεις στις ρυθμίσεις του.

Είναι εξάλλου γεγονός ότι ο νομοθέτης του Ν.3869/2010 δεν περιέλαβε ειδικότερη ρύθμιση για την έννοια του τόκου, τον τρόπο υπολογισμού του ή τον τρόπο εκτοκισμού, γιατί χρησιμοποιεί αυτά κατά τις καθιερωμένες στη νομική γλώσσα τεχνικές έννοιές τους, χωρίς να διαφοροποιεί, μέσω νομοθετικού ορισμού ή ειδικής εξαιρετικής ρύθμισης, το περιεχόμενό τους, γεγονός που υποδηλοί περαιτέρω, αν μη τι άλλο, ότι τους όρους αυτούς τους χρησιμοποιεί κατά την καθιερωμένη στην πράξη σημασία τους. Επισημαίνεται άλλωστε, ότι η έννοια του εκτοκισμού και ο υπολογισμός του τόκου επί του συνολικού οφειλόμενου ποσού δεν αποτελεί απλώς τραπεζική ορολογία, αλλά συνιστά γενικής ισχύος κανόνα σε όλους τους κλάδους του δικαίου.

Είναι γεγονός ότι, παρά την ως άνω ρητή διάταξη, πολλοί δανειολήπτες προσέφυγαν στα αρμόδια δικαστήρια, τα οποία επιλήφθηκαν εκ νέου, προβαίνοντας σε ερμηνεία, στηριζόμενη στη βούληση των δικαστών, που εξέδωσαν την ερμηνευμένη απόφαση, με βάση γενικά στοιχεία της δίκης. Έτσι,

υπάρχουν δικαστικές αποφάσεις που έκριναν, βάσει συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών του προσφεύγοντος ότι ο τόκος θα υπολογίζεται επί της δόσης και άλλες που έκριναν ότι είναι σαφής η γραμματική διατύπωση του νόμου και ο τόκος θα υπολογίζεται επί του συνόλου (ΕιρΑθ 5/2024, Ειρ. Βόλου 178/2024, ΕιρΒερ 170/2023).

Εξάλλου, σε συνέχεια της διχογνωμίας, που έχει προκύψει από την έκδοση αλληλοσυγκρουόμενων αποφάσεων, το Ειρηνοδικείο Ιωαννίνων έχει απευθύνει σχετικό προδικαστικό ερώτημα προς τον Άρειο Πάγο, η Ολομέλεια του οποίου αποφάσισε να γίνει πιλοτική δίκη προκειμένου – όπως αναφέρει – «να κρίνει, αν το αναφερόμενο στο ιστορικό της παρούσας πράξης διατακτικό χρήζει ή όχι ερμηνείας ως προς τον υπολογισμό του επιτοκίου των μηνιαίων δόσεων για τη διάσωση της κύριας κατοικίας της αιτούσας και σε καταφατική περίπτωση, α) αν το επιτόκιο, που θεσπίζεται στο άρθρο 9 παρ. 2 του Ν. 3869/2010, πρέπει να υπολογίζεται από την έναρξη της ρύθμισης, επί του συνόλου του οριζόμενου κεφαλαίου οφειλής του δανειολήπτη και να υπολογίζονται οι τοκοχρεωλυτικές δόσεις απόσβεσης της συνολικής οφειλής, κατά κεφάλαιο και τόκους, ή β) το επιτόκιο αυτό θα υπολογίζεται επί εκάστης των μηνιαίων δόσεων κατά το μήνα της εξόφλησής της, στην τελευταία δε περίπτωση, αν το επιτόκιο αυτό θα υπολογίζεται για όλο το χρόνο από την έναρξη της ρύθμισης έως την εξόφληση κάθε δόσης ή μόνο από τον ορισθέντα με τη ρύθμιση μήνα καταβολής κάθε δόσης έως την εξόφλησή της.»

Συνεπώς, με βάση τα ανωτέρω, το ζήτημα έχει τεθεί ενώπιον της Ελληνικής Δικαιοσύνης, η οποία είναι η μόνη αρμόδια να αποφανθεί και θα το πράξει στη δικάσιμο της ως άνω πιλοτικής δίκης.

Η Γενική Γραμματέας

Θεώνη Αλαμπάση